

Φιλοκαλικά σταχυολογήματα

10

2020.4

...διαβάζω...ακούω...καταγράφω

"ἔδοξε τοίνυν ἡμῖν τὰ ἐκ φιλομαθείας συνενεγκεῖν εὐρήματα" (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

κι ἂν ἔρθει σέ μισή ὥρα;

Ὁ στάρετς Βαρσανούφιος τῆς Ὀπτινα εἶναι ἓνας ἀπό τούς τελευταίους στάρετς, τῆς ὁσίας ἐκείνης χορείας πού ἄνθισε στή Ρωσία τούς τελευταίους αἰῶνες. Κοιμήθηκε τό 1913 λίγα χρόνια πρὶν τήν ἐπανάσταση τῶν Μπολσεβίκων. Τά παρακάτω λόγια του ὅμως, ἴσως προχωροῦν πιο μακριά ἀπό αὐτά πού δοκίμασε ἡ Ρωσία τά χρόνια μετὰ τήν κοίμησή του.

Ἔλεγε: «**Θυμᾶμαι, κάθε Πάσχα ὁ καιρὸς ἦταν πάντα καλός. Πάντοτε, ἀποροῦσα γι' αὐτό. Μὰ τώρα τὰ τελευταῖα τρία-τέσσερα χρόνια ὁ καιρὸς χάλασε. Παντοῦ ὑπάρχει σήψη· φθορά· ἀποσύνθεση. Ὅλα δείχνουν, πὼς ὁ ἀντίχριστος βρίσκεται στὸν κόσμο. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως δὲν τὸ ἔχουν συνειδητοποιήσει. Πιστεύουν ὅτι παρόμοιοι καιροί, ὅπως σήμερα, ὑπῆρχαν καὶ στὸ παρελθόν. Καὶ ὅτι δὲν ἔχει νὰ συμβεῖ κάτι τὸ ἰδιαίτερο, τὸ τρομακτικό, τὸ συγκλονιστικό!** ὦ, τί φοβερὴ ἀπερισκεψία! Τί ἀνοησία! Τί ἀδιαφορία! Τί θὰ γίνουν, ἂν σέ μισή ὥρα γίνει ἡ **Δευτέρα Παρουσία;**»¹

Ἡ ὁσία Μελάνη, ἡ πρεσβυτέρα, ὅπως ἀποκαλεῖται πρὸς διάκριση μέ τήν ὁσία Μελάνη τῆ νεότερη, καταγόταν ἀπὸ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια τῆς Ρώμης. Μοίρασε ὅλο τὸν πλοῦτο της σέ ἀγαθοεργίες καὶ ἔγινε μοναχὴ καὶ ἡγουμένη μοναζουσῶν στήν Παλαιστίνη. Ἐπέστρεψε

¹ Ἀπὸ τό βιβλίον Στάρετς Νίκων, Ρήματα ζωῆς, Πρέβεζα 2006, 31-32.

στή Ρώμη για νά ἐλκύσει συγγενείς καί ἄλλους τῆς ἀρχοντικῆς τάξης στό μοναχισμό καί πρὶν τὴν ἀναχώρησή της ἔλεγε:

«Παιδιά μου, ἔχει γραφτεῖ πρὶν ἀπὸ τετρακόσια χρόνια ὅτι ἔσχατη ὥρα ἐστὶ. Πρὸς τί χάνετε τὸν καιρὸ σας μὲ μάταια πράγματα; Φοβᾶμαι μήπως ἔφτασαν οἱ μέρες τοῦ Ἀντιχρίστου καί δέν θά χαρεῖτε τὰ πλούτη σας καί τὴν προγονική σας κληρονομιά»²

Ὅταν ἀναχώρησε ἀπὸ τὴ Ρώμη, αὐτοὶ καί μαζί της ὅσοι τὴν ἀκολούθησαν, ἔγινε (τό 410) μεγάλη ἐπίθεση βαρβάρων (εἶχε προφητευτεῖ παλαιὰ ἀπὸ τὶς Σίβυλλες, 8.165) καί ἐπέφεραν τέτοιες καταστροφές πού δέν ἄφησαν ἀνέπαφα οὔτε τὰ χάλκινα ἀγάλματα τῆς ἀγορᾶς. Ληλατήθηκαν ὅλα τόσο, πού ἡ Ρώμη πού εἶχε διακοσμηθεῖ ἐπὶ χίλια διακόσια χρόνια (ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της, 753 π.Χ.) νά καταστήσει ἐρείπιο.³

Κι ἐνῶ οἱ κάτοικοι θρηνοῦσαν γιὰ τὴν ἀπώλεια τῶν περιουσιῶν τους, ὅσοι ἀκολούθησαν τὴ Μελάνη δόξαζαν τὸ Θεὸ πού πρόσφεραν τὶς περιουσίες τους πρὶν τὴν ἐπιδρομὴ καί ἡ ἀπώλεια τῶν ἄλλων λογίσθηκε σ' αὐτούς ἐλεημοσύνη.⁴

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ρώμης, πού ἔζησε περίπου ἐνάμισυ αἰῶνα μετὰ τὴν ὁσία Μελάνη, θά προσθέσει μὲ τὴ σειρά του: **«Ὁ Ἀντίχριστος θά προχωρήσει ἐφαρμόζοντας τὶς μεθοδεῖες του, ἀλλ' οἱ μεθοδεῖες του θά εὐδοκιμήσουν γιὰ ἕνα μικρὸ διάστημα στὴν παρούσα ζωή»⁵.**

Μέριμνα καί φροντίδα κατέβαλαν οἱ ἅγιοι γιὰ συνεχὴ ἐπαγρύπνηση ὡς πρὸς τὸ τέλος τοῦ κόσμου καί τὴν ἔλευση τῆς οὐράνιας βασιλείας πού προσδοκοῦμε ἥς οὐκ ἔσται τέλος'.

Φροντίδα γιὰ μᾶς τοὺς ἴδιους ἀλλὰ καί γιὰ ὅσων τὴν καθοδήγηση εἴμαστε χρεωμένοι. Ἔλεγε ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων:

«Ἀσφάλιζε λοιπὸν τὸν ἑαυτὸ σου, ἄνθρωπε. Ἔχεις τὰ σημεῖα τοῦ Ἀντιχρίστου. "Νά μὴν τὰ θυμᾶσαι μόνο γιὰ σένα, ἀλλὰ νά τὰ λές καί στοὺς ἄλλους μὲ ζῆλο" [πρβλ. Σοφ.Σολ. 7:13]. "Ἀν

² Λαυσαϊκό, 54 / Ἄνθη τῆς Ἐρήμου 16, 149 / Μητρικὸ 1 (1990) 161.

³ Λαυσαϊκό, 54 / Ἄνθη τῆς Ἐρήμου 15, 150.

⁴ ὄπ.παρ. – πρβλ. Μελάνη ἡ νεότερη, 19 / Ἄνθη τῆς Ἐρήμου 11, 40.

⁵ Gregory the Great, On Job 3, 343.

ἔχεις παιδί κατά σάρκα, νά τό συμβουλευείς. Ἐάν πάλι μέ τήν Κατήχηση γέννησες κάποιο πνευματικό παιδί, καί αὐτό νά τό προφυλάξεις μέ τίς συμβουλές σου, ὥστε νά μή δεχτεῖ τόν ἀπατεώνα ὡς ἀληθινό. "Διότι τό μυστήριο τῆς ἀνομίας ἤδη ἐνεργεῖται" [Β΄ Θεσ. 2:7]. Μέ βάζουν σέ σκέψεις καί φόβο οἱ πόλεμοι τῶν ἐθνῶν, μέ φοβίζον τά σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν, μέ τρομάζει ἡ μισαδελφία τῶν ἀδελφῶν. Ἐάν τά διακηρύττουμε λοιπόν αὐτά, ἀλλά εἴθε νά μή γίνουν στήν ἐποχή μας. Ἐάν ἔχουμε ὁμως τό νοῦ μας, γιά νά εἴμαστε ἐξασφαλισμένοι».⁶

Αὐτή ἡ προσδοκία τοῦ τέλους, ὡστόσο, τοὺς γέμιζε χαρά. Ἀντίθετα μέ τό κοσμικό πνεῦμα – πού παρατηροῦμε ἰδιαίτερα στίς μέρες μας – τό ὁποῖο ἐμποτίζεται ἀπό δειλία, φόβο, ταραχή, ἀδημονία, πού ὑποβάλλονται μεθοδευμένα γιά νά προετοιμάσουν τήν ἀρχή τοῦ τέλους. Τά τέκνα τῆς βασιλείας δέν δυσареστοῦνται, δέν πανικοβάλλονται, δέν ὀρθώνουν ἀναχώματα σ' αὐτό πού περιμένουν μέ ἀνυπομονησία νά ἔρθει· μάλλον χαίρονται γιατί ἡ ποθητή ἐκείνη οὐράνια πανδαισία εἶναι κοντά.

Ἡ Ἀποκάλυψη (19:6-9) γίνεται σήμερα ἐπίκαιρη ὅσο ποτέ. Καί πόσο παραμυθητικά τά λόγια της...

«Καί ἄκουσα σάν φωνή μεγάλου πλήθους καί τόν ἦχο ὑδάτων πολλῶν καί ἰσχυρῶν βροντῶν πού ἔκραζαν· Ἀλληλούϊα· διότι βασίλεψε ὁ Κύριος ὁ Θεός καί παντοκράτωρ. Ἐάν χαροῦμε καί ἄς ἀγαλιώμεθα καί ἄς τόν δοξάζουμε γιατί ἦρθε ἡ ὥρα γιά τόν γάμο τοῦ Ἀρνίου... Καί μοῦ λέει, γράψε: Μακάριοι οἱ καλεσμένοι στό δεῖπνο τοῦ Γάμου τοῦ Ἀρνίου»!

Ἐκδότης: Ἀρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν & πάσης Ἑλλάδος Μακάριος
Ἐπικοινωνία: archbishopmakarios@gmail.com

⁶ Κατήχ. 15:18.